

การประกวดโครงการประวัติศาสตร์ในการประกวดโครงการนักเรียนระดับภาค
โดยมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา
THE HISTORICAL PROJECT CONTEST IN THE REGION STUDENT PROJECT
CONTEST BY PREM TINSULANONDA NAKHON RATCHASIMA PROVINCE
FOUNDATION

ประจักษ์ แป๊ะสกุล
PRAJAK PAEHSAKUL
ชิลิกา วรณจันทร์
SISIKKA WANNAJUN
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY
จังหวัดมหาสารคาม
MAHASARAKHAM PROVINCE

รับบทความ : 30 มีนาคม 2564 / ปรับแก้ไข : 7 มิถุนายน 2564 / ตอรับบทความ : 8 กรกฎาคม 2564

Received : 30 March 2021 / Revised : 7 June 2021 / Accepted : 8 July 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขที่เกิดขึ้น 2) วิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงการประวัติศาสตร์ที่ได้รับรางวัลจากการประกวดโครงการประวัติศาสตร์ ในการประกวดโครงการนักเรียนระดับภาคโดยมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา ทำการศึกษาเอกสารรายงานโครงการประวัติศาสตร์ที่ส่งเข้าประกวด จำนวน 307 เล่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคัดเลือกแบบเจาะจงจากผู้ที่เกี่ยวข้อง รวม 95 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการสังเคราะห์ จำแนกและจัดหมวดหมู่ ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาและแนวทางแก้ไขมีดังนี้ พบปัญหา ด้านกำหนดการ ด้านการจัดสถานที่ ด้านลักษณะโครงการ และด้านการตัดสิน โดยมีข้อเสนอแนะให้เลื่อนกำหนดการให้เร็วขึ้นและมอบรางวัลในวันประกาศผล ขยายพื้นที่และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอให้คณะกรรมการตัดสินแนะนำการทำโครงการประวัติศาสตร์ และปรับเกณฑ์การตัดสินและให้รางวัลทุกโครงการที่เข้าประกวด 2) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ได้แก่ การทำตามหลักเกณฑ์พิจารณาการตัดสิน และการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ตั้งนี้ ตั้งประเด็นศึกษาจากความรู้เดิมที่มีอยู่ รวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ตรง วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักฐาน ตีความหลักฐานด้วยความเข้าใจของตนเอง สังเคราะห์ข้อมูลตามมิติเวลาทางประวัติศาสตร์ นำเสนอผลการศึกษาดูอย่างอิงหลักฐาน

คำสำคัญ : โครงการประวัติศาสตร์, การประกวดโครงการนักเรียนระดับภาค, มูลนิธิเปรมติณสูลานนท์
จังหวัดนครราชสีมา

ABSTRACT

This qualitative research aims to analyze 1) problems and solutions that arise, and 2) the success factors of historical projects that have been awarded from the Historical Project Contest in the regional student project contest by Prem Tinsulanonda Nakhon Ratchasima Province Foundation from 307 historical project report papers submitted for the contest. The group of informants was specifically selected from those involved 95 respondents by using structured interviews. Field data was collected by in-depth interviews. Data analysis was synthesized, classified, and categorized. The results of the research found that 1) problems and solutions were as follows: problems in scheduling, location management, the pattern of the project and judging criteria for the schedule to be shorter, and awards should be given on the day of the results announcement, expansion of the competition area and more facilities should be available. Other suggestions include judges should comment on history projects, adjust the judging criteria, and award every project that entered the contest. The second results were the success factors which were the criteria for judging and the use of historical methods as follows: set up study issues from existing knowledge, gather information from direct experience, compare the evidence, interpret the evidence with one own understanding, synthesize data based on historical time dimensions and presenting study results with evidence-based references.

Keywords : Historical project, Region student project contest, Prem tinsulanonda nakhon ratchasima province foundation

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีแนวทางที่สำคัญในเรื่องแนวการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติคือการนำพาไปสู่ความสำเร็จ การจัดกิจกรรม การเรียน การสอน ที่มุ่งเน้นพัฒนากระบวนการคิด การแก้ปัญหา เน้นประสบการณ์และการปฏิบัติจริง การคิดนอกกรอบภายใต้พื้นฐานความเป็นไปได้ จัดระเบียบความคิดผลิตเป็นงาน รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน (Office of the National Education Commission, Ministry of Education, 2002, pp. 13-17) ถือได้ว่าการพัฒนาระบบการศึกษาเป็นฐานในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนไปสู่การพัฒนาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้

เมื่อวันอาทิตย์ที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2551 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (พระอิสริยยศในขณะนั้น) ทรงมีพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลที่มาเข้าเฝ้าถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิตฯ ความตอนหนึ่งว่า “.....ประเทศไทยบรรพบุรุษของเราสละชีวิตมาเพื่อปกป้องผืนแผ่นดินมาด้วยเลือดเนื้อ ด้วยชีวิต แต่เสียดายตอนนี้ ท่านนายกฯ เขาไม่ให้เรียนประวัติศาสตร์แล้วนะ ฉันก็ไม่เข้าใจ เพราะตอนที่ฉันเรียนอยู่ที่สวิตเซอร์แลนด์ ไม่มีประวัติศาสตร์อะไรทำไร แต่เราก็ต้องเรียนประวัติศาสตร์ของสวิส แต่เมืองไทยนี้ บรรพบุรุษเลือดทาแผ่นดิน กว่าจะมาถึงที่ให้พวกเราอยู่นั่งอยู่กับสบาย มีประเทศชาติ เรากลับไม่ให้เรียนประวัติศาสตร์ ไม่รู้ว่าใครมาจากไหน เป็นความคิดที่แปลกประหลาด

อย่างทีอเมริกาถามไปเขาก็สอนประวัติศาสตร์บ้านเมืองเขา ที่ไหนประเทศไหน เขาก็สอน แต่ประเทศไทย ไม่มี ไม่ทราบ ว่าแผ่นดินนี้ รอดไปอยู่จนบัดนี้เพราะใคร หรือว่ายังไงกัน อันนี้น่าตกใจ.....” (Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, 2015, p. 4)

ในโอกาสที่ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษเป็นประธานในพิธีมอบทุนการศึกษา และมอบรางวัลการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาค ประจำปี 2551 เมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2551 ณ หอประชุมเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา ได้กล่าวให้โอวาทแก่นักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับมอบทุนการศึกษาและประชาชนที่เข้าร่วมพิธีความตอนหนึ่งว่า “จากที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการเสนอว่า ปีหน้าเราควรจะมีงานประวัติศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ขึ้นสักครั้ง ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ ท่านเคยรับสั่งถึงเรื่องนี้ เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ของพระองค์ท่านด้วยนั้น เรื่องนี้ก็สุดแล้วแต่คณะกรรมการของมูลนิธิฯ ที่จะปรึกษาหารือกันว่าจะเอาอย่างไร จะทำโครงงานประวัติศาสตร์หรือไม่ และควรทำโครงงานอะไรเพิ่มเติม ขึ้นมาบ้างนอกจากประวัติศาสตร์ที่อธิการบดีได้เสนอ” (MGR Online, 2008, online) ดังนั้น มูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา ได้สนองตอบพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (พระอิสริยยศในขณะนั้น) และคำกล่าวของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ โดยดำเนินการให้โครงงานประวัติศาสตร์เป็นหนึ่งในการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาคของมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา ในปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา โดยจัดการประกวดสามระดับ ได้แก่ 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษาตอนต้น 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยคณะกรรมการตัดสินการประกวดมาจากผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้ คณะกรรมการจากโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยตัดสินระดับประถมศึกษา คณะกรรมการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาตัดสินระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และคณะกรรมการจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามตัดสินระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Second Army Area, 2017, p. 53)

ผู้วิจัยซึ่งเป็นหนึ่งในกรรมการตัดสินการประกวดโครงงานประวัติศาสตร์พบว่า ตลอดหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมา โครงงานประวัติศาสตร์ที่ส่งเข้าประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาคมีพัฒนาการน้อยมาก จึงต้องการศึกษาการประกวดโครงงานประวัติศาสตร์ในการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาค โดยมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางแก้ไข ปัญหา ตลอดจนรับทราบข้อเสนอแนะและความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา พิจารณาปรับปรุงและพัฒนาการประกวดโครงงานประวัติศาสตร์ต่อไป รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงงานประวัติศาสตร์ที่ได้รับรางวัลจากการประกวด เพื่อตอบคำถามอาจารย์ที่ปรึกษาโครงงานประวัติศาสตร์ที่ถามอยู่ทุกปีว่าต้องทำโครงงานประวัติศาสตร์อย่างไร จึงจะได้รางวัลจากการประกวด

วัตถุประสงค์การวิจัย

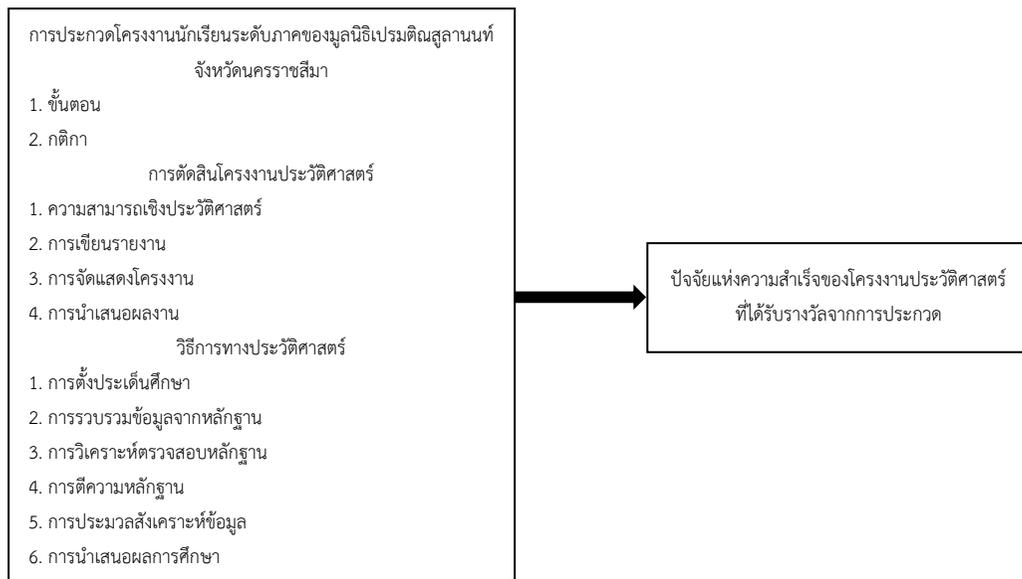
1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขที่เกิดขึ้นในการประกวดโครงงานประวัติศาสตร์ในการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาค โดยมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงงานประวัติศาสตร์ที่ได้รับรางวัลจากการประกวดโครงงานประวัติศาสตร์ในการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาค โดยมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา

ประโยชน์การวิจัย

1. ทำให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในการประกวดโครงงานประวัติศาสตร์ในการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาค โดยมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งข้อเสนอ แนวทางแก้ไข และความต้องการจากกรรมการตัดสิน ผู้อำนวยการ อาจารย์ที่ปรึกษา นักเรียน และผู้เข้าชมการประกวด
2. สามารถเป็นแนวทางการทำโครงงานประวัติศาสตร์ ทั้งประโยชน์ต่อการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ โดยใช้โครงงานประวัติศาสตร์ และประโยชน์ต่อการเข้าประกวดโครงงานประวัติศาสตร์เพื่อได้รับรางวัลจากการประกวด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนและกติกากการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาคของมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา (Second Army Area, 2017, p. 11-13) หลักเกณฑ์พิจารณาการตัดสินโครงงานประวัติศาสตร์ ในหลักเกณฑ์การประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาคของมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา (Second Army Area, 2017, p. 54-55) และวิธีการทางประวัติศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, 2015, p. 114) มาใช้วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไข รวมทั้งหาปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงงานประวัติศาสตร์ที่ได้รับรางวัลจากการประกวดโครงงานประวัติศาสตร์ในการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาค โดยมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา สร้างกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มุ่งอธิบายให้ความสนใจโดยตรงกับประสบการณ์ในด้านความรู้สึกและประสบการณ์ที่ประสบการณ์ที่ประสบการณ์เปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นกระบวนการค้นคว้าวิจัยเพื่อหาความเข้าใจบนพื้นฐานของระเบียบวิธีอันมีลักษณะเฉพาะที่มุ่งการค้นหาประเด็นปัญหาทางสังคมเพื่อสร้างภาพข้อมูลเป็นองค์รวม วิเคราะห์ข้อความ รายงานทัศนคติของผู้ให้ข้อมูลและดำเนินการศึกษาในสถานการณ์ที่เป็นธรรมชาติ (Merriam, 1988, p. 6, Creswell, 1998, p. 15) มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

การศึกษาเอกสาร

ทำการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากขั้นตอนและกติกากการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาคของมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา (Second Army Area, 2017, pp. 11-13) หลักเกณฑ์พิจารณาการตัดสินโครงงานประวัติศาสตร์ในหลักเกณฑ์การประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาคของมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา (Second Army Area, 2017, pp. 54-55) และวิธีการทางประวัติศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, 2015, p. 114)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยทำการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sample) ได้แก่ กลุ่มผู้รู้ (Key informant) จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินการประกวด และกลุ่มผู้ปฏิบัติ (Casual informant) และเป็นโรงเรียนที่ส่งโครงงานประวัติศาสตร์ และเข้าประกวดโครงงานระดับภาค มูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 85 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 10 คน อาจารย์ที่ปรึกษา 21 คน และนักเรียน 54 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview form) โดยมีประเด็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ขั้นตอน การสนับสนุน การให้คำปรึกษา ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา ผลกระทบ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากโครงงานประวัติศาสตร์ที่มีต่อตนเอง โรงเรียน และชุมชน นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาข้อคำถามและให้ความเห็นปรับแก้ไขก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยการจดบันทึก และขออนุญาตบันทึกเทปกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ให้ความยินดีเข้าร่วมการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเก็บข้อมูลที่โรงเรียนของผู้ให้ข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม 2560 ถึง เดือนมีนาคม 2561

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ภาคสนามนำมาจัดหมวดหมู่ตามประเด็นในจุดประสงค์การวิจัย และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ด้วยการจำแนกและสังเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) พร้อมภาพประกอบที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขที่เกิดขึ้นในการประกวดโครงงานประวัติศาสตร์ในการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาค โดยมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า สามารถจำแนกได้เป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกำหนดการ ด้านการจัดสถานที่ ด้านลักษณะโครงงาน และด้านการตัดสิน แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการประกวดโครงงานประวัติศาสตร์ในการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาค

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
<p>ด้านกำหนดการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตัดสินการประกวดช่วงบ่ายวันแรกและช่วงเช้าวันที่สอง โดยประกาศผลการตัดสินช่วงบ่ายวันที่สอง ทำให้อาจเกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างโครงงานที่ตัดสินต่างวันกัน และโรงเรียนที่อยู่ไกลต้องเดินทางถึงที่พักตึกหรือต้องพักค้างแรมเพิ่มอีกวันและค่าใช้จ่ายเพิ่ม 2. การมารับรางวัลในวันหลัง ทำให้โรงเรียนที่ได้รับรางวัลต้องเดินทางมารับรางวัลอีกครั้ง ซึ่งเงินรางวัลหมดไปกับค่าเดินทางมารับรางวัล 	<p>ด้านกำหนดการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรเลื่อนกำหนดการให้เริ่มตัดสินตั้งแต่ช่วงเช้าวันแรกและตัดสินให้เสร็จภายในวันแรก วันที่สองช่วงเช้าคณะกรรมการตัดสินส่งผลคะแนน และเริ่มประกาศผลประมาณ 11.00 นาฬิกาให้แล้วเสร็จก่อนเที่ยง หรือไม่ต้องมีกิจกรรมการประกาศผลในวันประกวด แต่ให้ประกาศผลทางเว็บไซต์และส่งผลการประกวดให้ทางโรงเรียนที่เข้าประกวด โดยให้ช่วงเช้าของวันที่สองเป็นกิจกรรมให้คณะกรรมการตัดสินแนะนำการทำโครงงานให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษาและนักเรียนที่ส่งโครงงานเข้าประกวด 2. ควรมอบรางวัลในวันประกาศผลการประกวด หรือการมอบรางวัลผ่านระบบไปรษณีย์และโอนเงินรางวัลผ่านบัญชีธนาคาร สำหรับโรงเรียนที่ไม่สะดวกมารับรางวัล
<p>ด้านการจัดสถานที่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความคับแคบของสถานที่ ซึ่งจัดโต๊ะจัดแสดงโครงงาน กระจุกตัวอยู่ตรงกลางพื้นที่ ทำให้การจัดแสดงโครงงานลำบาก ทางเดินแคบ และไม่มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการยื่นนำเสนอของนักเรียนและพื้นที่นั่งตัดสินของคณะกรรมการ 2. โต๊ะจัดแสดงโครงงานมีมาตรฐานต่างกัน ทั้งขนาดและสภาพที่บางตัวชำรุด ส่งผลต่อการจัดแสดงโครงงาน 3. เก้าอี้ไม่เพียงพอ บางโครงงานไม่มีเก้าอี้สำหรับนั่งพัก และให้คณะกรรมการนั่งตัดสิน ต้องไปขอยืมมาจากโครงงานอื่น 	<p>ด้านการจัดสถานที่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรขยายพื้นที่จัดแสดง เว้นระยะห่างด้านหน้าของ แต่ละโครงงานให้มีพื้นที่นำเสนอมากขึ้น 2. ควรใช้โต๊ะที่มีมาตรฐานเดียวกัน และมีสภาพเหมาะสมต่อการใช้งาน 3. ควรจัดเตรียมเก้าอี้ให้เพียงพอสำหรับทุกโครงงาน และมีเก้าอี้สำหรับนั่งพักของทีมงานและผู้เข้าชมการประกวด
<p>ด้านลักษณะโครงงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การที่โครงงานไม่ใช่ลักษณะโครงงานประวัติศาสตร์ 2. การส่งโครงงานเดิมเข้าประกวด 3. การเลียนแบบเนื้อหาโครงงานที่เคยได้รับรางวัล 	<p>ด้านลักษณะโครงงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรให้คณะกรรมการตัดสินแนะนำการทำโครงงานประวัติศาสตร์แก่อาจารย์ที่ปรึกษาและนักเรียน 2. ควรกำหนดในกติกาให้ชัดเจนว่าห้ามส่งโครงงานเดิมเข้าประกวด หากส่งจะไม่ได้รับรางวัล 3. ควรชี้แจงให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการตัดสินจากการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการทำโครงงาน ไม่ใช่เนื้อหาที่นำมาทำโครงงาน
<p>ด้านการตัดสิน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กติกาและเกณฑ์การตัดสินเป็นลักษณะของคำแนะนำ ทำให้บางโครงงานไม่ปฏิบัติตาม เกิดปัญหาที่ทักท้วงตามมา 2. เกณฑ์การตัดสินบางข้ออาจไม่เหมาะสมกับนักเรียนทุกระดับ 3. การตัดสินให้รางวัลเฉพาะอันดับ 1-5 เท่านั้น ทำให้โรงเรียนที่ได้อันดับอื่น ไม่อาจนำผลการประกวดไปเป็นผลงานได้เท่าที่ควร 	<p>ด้านการตัดสิน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรปรับเกณฑ์การตัดสินให้ชัดเจนว่า ทำอย่างไรจึงได้คะแนนเท่าไร และหากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษอย่างไร ทำผิดข้อไหนจะถูกปรับไม่ให้ได้รับรางวัล ทำผิดข้อไหนจะถูกหักกี่คะแนน 2. ควรปรับเกณฑ์การตัดสินให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับ 3. ควรตัดสินให้รางวัลโรงเรียนที่มติดอันดับ 1-5 ตามเกณฑ์คะแนนเป็นรางวัลเหรียญทอง เหรียญเงิน เหรียญทองแดง ตามคะแนนที่ได้ 80, 70 และ 60 คะแนน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงการประวัติศาสตร์ที่ได้รับรางวัล คณะกรรมการตัดสิน ได้พิจารณาให้คะแนนตามหลักเกณฑ์พิจารณาการตัดสินโครงการประวัติศาสตร์มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน ประกอบด้วยรายงานโครงการ 60 คะแนน โดยนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้พิจารณาให้คะแนนความสามารถเชิงประวัติศาสตร์และการเขียนรายงาน การจัดแสดงโครงการ 10 คะแนน และการนำเสนอผลงาน 30 คะแนน พบว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องคำนึงถึงความสำคัญในประเด็นดังนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงการประวัติศาสตร์ที่ได้รับรางวัลในการประกวดโครงการนักเรียนระดับภาค

ประเด็น	ปัจจัยแห่งความสำเร็จ
หลักเกณฑ์พิจารณาการตัดสินโครงการประวัติศาสตร์	
1. ความสามารถเชิงประวัติศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องแสดงถึงความสำคัญและประโยชน์ของโครงการที่ส่งเสริมความภาคภูมิใจและจิตสำนึกในคุณค่าของท้องถิ่นและประเทศชาติ - ต้องเป็นการนำเสนอข้อมูลใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคล สังคม และประเทศชาติ - ใช้การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการศึกษาภาคสนามที่เกี่ยวข้อง - ต้องแสดงเหตุการณ์สำคัญที่อยู่ในความทรงจำของผู้คนหรือมีผลกระทบต่อผู้คน โดยนำเสนอตามมิติเวลาทางประวัติศาสตร์
2. การเขียนรายงาน	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนรายงานตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การเขียนรายงานโครงการประวัติศาสตร์ - เขียนผลการศึกษาเป็นลำดับตามมิติเวลาทางประวัติศาสตร์ - นำภาพประกอบ, แผนที่, แผนผัง, คำสัมภาษณ์ ฯลฯ มาใช้ประกอบเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง - แสดงการอ้างอิงข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ท้ายข้อความที่เกี่ยวข้อง
3. การจัดแสดงโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องแสดง ชื่อเรื่อง สำคัญ ผลการศึกษา และภาพประกอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาโครงการ - โมเดล แผนที่ แผนผัง ภาพประกอบ เอกสารประกอบ ฯลฯ ที่นำมาจัดแสดงต้องสอดคล้องกับเรื่องราวที่จัดแสดง
4. การนำเสนอผลงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องนำเสนอผลงานภายในเวลาที่กำหนดไว้ 10 นาที - ต้องแนะนำตัว บอกความเป็นมา จุดประสงค์ การดำเนินการ ผลการศึกษาที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ และประโยชน์ที่ได้รับ โดยเฉพาะความประทับใจของนักเรียนที่ได้จากประสบการณ์การทำโครงการในครั้งนี้ - ต้องนำเสนอจากความเข้าใจของนักเรียน อย่าท่องจำ - ต้องนำสื่อที่ใช้จัดแสดงมาประกอบการนำเสนอ - ต้องตอบให้ตรงกับคำถามของคณะกรรมการ ไม่ควรตอบจากการท่องจำคำตอบที่เตรียมไว้ล่วงหน้า - ต้องตอบคำถามจากความเข้าใจของนักเรียนและควรอธิบายเพิ่มเติมเนื้อหา การทำงาน และคุณค่าที่ได้จากการทำโครงการ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเด็น	ปัจจัยแห่งความสำเร็จ
วิธีการทางประวัติศาสตร์	
1. การตั้งประเด็นศึกษา	- ตั้งประเด็นศึกษาจากเรื่องที่นักเรียนมีความเกี่ยวข้อง มีความรู้อยู่บ้างแล้ว และต้องการศึกษาเพิ่มเติมเพราะภาคภูมิใจในสิ่งนั้น
2. การรวบรวมข้อมูลจากหลักฐาน	- สืบค้นข้อมูลเอกสารจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งห้องสมุดของมหาวิทยาลัยในพื้นที่ - สัมภาษณ์บุคคลที่สามารถให้ข้อมูลตรงกับประเด็นที่ต้องการศึกษา - เก็บภาพจากสถานที่จริงและภาพกระบวนการทำงานในแต่ละขั้นตอน
3. การวิเคราะห์ตรวจสอบหลักฐาน	- ตรวจสอบหลักฐานด้วยการเปรียบเทียบกับหลักฐานอื่น - ขอคำปรึกษาจากผู้รู้หรืออาจารย์สอนประวัติศาสตร์ในมหาวิทยาลัย
4. การตีความหลักฐาน	- นักเรียนควรตีความด้วยความเข้าใจของตนจากข้อมูลที่ศึกษา
5. การประมวลสังเคราะห์ข้อมูล	- ประมวลและสังเคราะห์เพื่อแสดงข้อมูลมิติเวลาทางประวัติศาสตร์
6. การนำเสนอผลการศึกษา	- นำเสนอผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การศึกษาที่ลำดับเหตุการณ์ตามมิติเวลาทางประวัติศาสตร์ - แสดงข้อมูลทั้งหมดที่ผ่านการวิเคราะห์ ตีความและสังเคราะห์ โดยอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล - กรณีที่ข้อมูลไม่ตรงกันต้องมีการสรุปข้อมูลที่นำเชื่อถือพร้อมอธิบายเหตุผล - แสดงองค์ความรู้ใหม่และความประทับใจที่ได้จากการศึกษา พร้อมข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

อภิปรายผล

ปัญหาการประกวดโครงงานประวัติศาสตร์ในการประกวดโครงงานนักเรียนระดับภาค โดยมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา พบว่าด้านกำหนดการและระยะเวลาจัดการประกวดไม่เหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาของชนิษฐา ฉิมพาลี (Chimpalee, 2012, p. 105) ที่พบว่าระยะเวลาในการจัดการแข่งขันมีปัญหามากที่สุด ส่วนการศึกษาของกริช รัญสราวงค์ (Ransarawong, 2019, p. 63) พบว่า ปัญหาความเหมาะสมของโปรแกรมการแข่งขันปานกลาง โดยแนวทางแก้ไขคือควรเลื่อนกำหนดการและปรับเวลาในแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกริช รัญสราวงค์ (Ransarawong, 2019, p. 65) ที่เสนอให้กำหนดการจัดการแข่งขันควรมีความมาตรฐานและมีการจัดการเวลาที่ดี ด้านการจัดสถานที่ พบปัญหาสถานที่คับแคบ โต๊ะไม่ได้มาตรฐาน เก้าอี้และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นไม่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา ใช้สถานที่และอุปกรณ์จากหน่วยงานอื่น เช่นเดียวกับการศึกษาของจิรัชศักดิ์ บุญนาค (Boonnark, 2012, p.107) ที่พบว่าปัญหาสนามกีฬาและอุปกรณ์ไม่ได้มาตรฐานมาจากเจ้าภาพจัดการแข่งขันไม่มีสนามและอุปกรณ์ของตนเอง ชนิษฐา ฉิมพาลี (Chimpalee, 2012, p. 111) พบปัญหาเรื่องความพร้อมและมาตรฐานของสนามกีฬา อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก โดยมีแนวทางแก้ไขให้ปรับปรุงการจัดสถานที่ จัดหาโต๊ะ เก้าอี้และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการศึกษาของชนิษฐา ฉิมพาลี (Chimpalee, 2012, p. 119) ที่เสนอให้จัดหาสนามในการจัดการแข่งขันที่ได้มาตรฐาน ด้านลักษณะโครงงาน พบว่าส่วนใหญ่ไม่ใช่ลักษณะโครงงานประวัติศาสตร์ มีการเลียนแบบเนื้อหาโครงงานที่เคยได้รับรางวัลหรือส่งโครงงานเดิมเข้าประกวด โดยผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งมีความคิดเห็นว่าสาเหตุสำคัญมาจากการทำโครงงานประวัติศาสตร์เหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางที่มีเพียงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น

ที่กำหนดให้ทำโครงการประวัติศาสตร์ตามสาระการเรียนรู้แกนกลางของตัวชี้วัด ส 4.1 ม. 4-6/2 สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ (Bureau of Academic Affairs and Educational Standards, 2008, p. 79) แต่ไม่สอดคล้องกับหนังสือการสอนประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ไทย หลากหลายวิธีเรียนที่แสดงตัวอย่างการทำโครงการประวัติศาสตร์ระดับประถมศึกษาหลายโครงการงาน (Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, 2015, pp. 123-172) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาสามารถทำโครงการประวัติศาสตร์ได้ และด้านการตัดสินใจ พบว่ามีการหักท้วงบางโครงการว่าทำผิดกติกาหรือเกณฑ์การตัดสินบางข้อ ทั้งนี้เพราะกติกาและเกณฑ์การตัดสินเป็นลักษณะของคำแนะนำ (Second Army Area, 2017, pp. 52-53) และกรรมการตัดสินแต่ละท่านใช้ดุลพินิจที่แตกต่างกันจนนำไปสู่ปัญหาในการตัดสิน สอดคล้องกับการศึกษาของจิรศักดิ์ บุญนาค (Boonnark, 2012, p. 104) พบปัญหาการตัดสินจากผู้ฝึกสอนกับผู้ตัดสินเกิดการทะเลาะเบาะแว้ง แนวทางแก้ไขในด้านลักษณะโครงการงานและด้านการตัดสิน ควรให้คณะกรรมการตัดสินแนะนำการทำโครงการประวัติศาสตร์แก่อาจารย์ที่ปรึกษาและนักเรียน สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากการศึกษาของชนิษฐา ฉิมपालี (Chimpalee, 2012, p. 114) ที่ให้มีการจัดอบรมเพิ่มเติมให้กับผู้ฝึกสอน นักกีฬา เจ้าหน้าที่ด้านวิทยาศาสตร์ คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่จัดการแข่งขัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกติกาและการตัดสินในทิศทางเดียวกัน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงการประวัติศาสตร์ที่ได้รับรางวัลจากการประกวดโครงการประวัติศาสตร์ในการประกวดโครงการนักเรียนระดับภาค โดยมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า คณะกรรมการตัดสินได้ตัดสินสอดคล้องกับหลักเกณฑ์พิจารณาการตัดสินโครงการประวัติศาสตร์ของมูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา ดังนั้นหากต้องการได้รับรางวัลจากการประกวดต้องศึกษาและดำเนินการตามหลักเกณฑ์และคำอธิบาย ดังที่เกษม ทิพย์เมธากุล (Thipayametrukul, 2019, p. 137) ได้ศึกษาเกณฑ์การตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตประเภทดนตรีสนามในระดับนานาชาติ พบว่า เกณฑ์การประกวดมีความสำคัญต่อผลการประกวดมากที่สุด การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ทำโครงการประวัติศาสตร์มีโอกาสได้รับรางวัลจากการประกวดสูงเพราะคณะกรรมการให้ความสำคัญต่อการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จของวิธีการทางประวัติศาสตร์แต่ละขั้นตอนคือ 1) การตั้งประเด็นศึกษาควรศึกษาจากเรื่องที่น่าสนใจมีความเกี่ยวข้อง มีความรู้อยู่บ้างแล้ว และต้องการศึกษาเพิ่มเติมเพราะภาคภูมิใจในสิ่งนั้น สอดคล้องกับบอดิศร ศักดิ์สูง (Saksoong, 2010, p. 8) ที่ว่าจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้อย่างกว้าง ๆ ในประเด็นที่จะศึกษาเสียก่อน โดยมีความแตกต่างจากสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (Office of Supervision and Development of Educational Standards, 2000, p. 128) ที่เสนอให้กำหนดปัญหาจากความต้องการหรือความสนใจและตั้งสมมติฐานเป็นแนวทางเกี่ยวกับคำตอบของปัญหา 2) การรวบรวมข้อมูลจากหลักฐานควรเก็บข้อมูลทั้งที่เป็นเอกสาร คำสัมภาษณ์ และภาพถ่ายจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรวมทั้งห้องสมุดของมหาวิทยาลัยในพื้นที่ สอดคล้องกับลาวัญญ์ วิทยาอุทมิกุล (Wittayawutthikul, 2000, p. 7) ที่ว่าต้องเก็บรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาที่มีอยู่หลายประการ ทั้งหลักฐานขั้นต้นและขั้นรองให้ได้มากที่สุดเพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ 3) การวิเคราะห์ตรวจสอบหลักฐานใช้การเปรียบเทียบกับหลักฐานอื่นและขอคำปรึกษาจากผู้รู้หรืออาจารย์สอนประวัติศาสตร์ในมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, 2015, pp. 106-107) ที่ให้ตรวจสอบข้อมูลกับหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องราวที่เราศึกษาว่าสอดคล้องหรือแตกต่างกันหรือไม่ และทำไมจึงสอดคล้อง ทำไมจึงแตกต่าง และเฉลิม มลิลานิติเขตต์ปรีชา (Malila Nitikhetpricha, 2016, p. 160) ที่ให้วิเคราะห์ตรวจสอบหลักฐานจากข้อบกพร่องของหลักฐาน ความสัมพันธ์กับผู้เขียน ความมีเหตุผล ความคงเส้นคงวา ความเป็นจริง และวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของหลักฐาน

4) การตีความหลักฐานควรตีความด้วยความเข้าใจของนักเรียนจากข้อมูลที่ศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, 2015, p. 108) ที่ให้ตีความจากความหมายตามตัวอักษรและความหมายตามเจตนาารมณ์ของผู้สร้างหลักฐานที่แฝงอยู่โดยพิจารณาจากค่านิยม ความเชื่อ บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของผู้สร้าง

5) การประมวลสังเคราะห์ข้อมูลตามลำดับมิติเวลาทางประวัติศาสตร์ ซึ่งแสดงถึงความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องที่ศึกษา สอดคล้องกับ อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์ (Sattayanurak, 2011, p. 6) ที่ว่าการแบ่งช่วงเวลาได้ละเอียดอ่อนเท่าใดก็เท่ากับเราเข้าใจความเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ทางสังคมของชุมชนท้องถิ่นได้มากเท่านั้น และ 6) การนำเสนอผลการศึกษาคควรนำเสนอผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การศึกษาที่ลำดับเหตุการณ์ตามมิติเวลาทางประวัติศาสตร์ โดยอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล แสดงองค์ความรู้ใหม่และความประทับใจที่ได้จากการศึกษา พร้อมข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์ สอดคล้องกับลาวัญญ์ วิทยายุทธพิบูลย์ (Wittayawutthikul, 2000, p. 7) ที่ว่าการนำเสนอประเด็นทางประวัติศาสตร์ให้น่าสนใจ มีความต่อเนื่อง และมีความเป็นจริงมากที่สุด ต้องอาศัยทักษะทางภาษา ตลอดจนการอ้างอิงหลักฐานอย่างมีเหตุผล ซึ่งจะทำให้เป็นผลงานประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่า

ข้อเสนอแนะ

ด้านวิชาการ ครูสังคมศึกษา นักเรียน และผู้ที่สนใจทำโครงการประวัติศาสตร์ ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการทำโครงการประวัติศาสตร์ เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนประวัติศาสตร์โดยใช้โครงการประวัติศาสตร์ และประโยชน์ต่อการเข้าประกวดโครงการประวัติศาสตร์ ซึ่งจะให้มีโอกาสได้รับรางวัลจากการประกวดเพิ่มสูงขึ้น

ด้านพัฒนาหน่วยงาน/หน่วยบริการ มูลนิธิเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดนครราชสีมา ควรนำผลการวิจัยไปใช้พิจารณาปรับปรุงการจัดการประกวดระดับจังหวัด การปรับปรุงกติกา การจัดเตรียมสถานที่ กำหนดการ และการจัดเก็บรายงานโครงการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

เอกสารอ้างอิง

- Boonark, J. (2012). *The Development of a Model for The Management of Student Sports Competition of Local Administration Organization in Thailand*. Thesis, Doctor of Philosophy Program in Management for Development, Rajanagarindra Rajabhat University, Chachoengsao. (In Thai)
- Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. (2008). *Indicators and Core content of Social studies, religion and culture in accordance with the core curriculum of basic education*. Bangkok : Agricultural Cooperative printing of Thailand. (In Thai)
- Chimpalee, K. (2012). *Guidelines for The Developing management of The Thailand open Track and field Championships*. Thesis, Master of Science Program in Sports Science, Chulalongkorn University, Bangkok. (In Thai)
- Creswell, J. W. (1998). *Research Design : Qualitative and Quantitative Approaches*. California : Sage.
- Malila Nitikhetpricha, C. (2016). *Teaching History Technique and Methodology*. Bangkok : Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Merriam, S. B. (1988). *Qualitative research and case study application in education*. California : Jossey-Bass.

- MGR Online. (2008). *Pa pointed out that Thai children must distinguish from good or evil Emphasize the real Siam Devathirat Who does good for a prosperous nation*. Retrieved April 18, 2017, from <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9510000114626> (In Thai)
- Office of Supervision and Development of Educational Standards. (2000). *Strategies for organizing learning activities and assessing social studies at lower secondary levels*. Bangkok : Khurusapha. (In Thai)
- Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. (2015). *Teaching History: Thai History A variety of learning methods*. Bangkok : Agricultural Cooperative printing of Thailand. (In Thai)
- Office of the National Education Commission, Ministry of Education. (2002). *National Education Act B.E. 2542 and its amended (No. 2) B.E. 2545*. Bangkok : Prik-hwan Graphic. (In Thai)
- Ransarawong, K. (2019). *Problems in the Organization of the 21st Chaturat Samakki Sports Competition*. Thesis, Master of Education Program in Physical Education, Ramkhamhaeng University, Bangkok. (In Thai)
- Saksoong, A. (2010). *Historical Thinking and Research Methods*. Songkhla : Thaksin University. (In Thai)
- Sattayanurak, A. (2011). Local History. In Wasin Panyavuttrakul (editor). *Periscope History* (pp.3-8). Phisanulok : Naresuan University. (In Thai)
- Second Army Area. (2017). *Criteria for The 16th Region Student Project Competition 2017*. Nakhon Ratchasima: Second Army Area. (In Thai)
- Thipayametrukul, K. (2019). *Exploring The Standard Benchmark for International Marching Band Contest*. Thesis, Master of Art Program in Western Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Bangkok. (In Thai)
- Wittayawutthikul, L. (2000). *Teaching Social Studies in Secondary School*. Bangkok : Chulalongkorn University. (In Thai)

ผู้เขียนบทความ

นาย ประจักษ์ แป๊ะสกุล

นิติระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เลขที่ 41/20 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม 44150
E-mail: prajakpaehsakul@hotmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชิสสิกา วรรณจันทร์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์
คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม